

האומות המאוחדות

המשרד לתאום עניינים הומניטריים – OCHA
השטח הפלסטיני הכבוש

הגנה על אזרחים

22-28 באפריל 2009

הגדה המערבית

פעולות צבאיות המשפיעות על אזרחים

חלה הסלמה רבה ברמת אלימות בגדה המערבית בתקופה המדווחת. 51 פלסטינים, בתוכם 9 ילדים, נפצעו בפעולות צבאיות ישראליות, כפליים מממוצע הפציעות השבועי ב-2008. מקרב הפלסטינים שנפצעו בגדה המערבית – 4 נפגעו מאש חיה שירו הכוחות הישראליים: בנפת רמאללה נורה ונפצע חקלאי פלסטיני מהכפר רנטיס בשעה שעבד את אדמתו סמוך לגדר. מצבו עדיין קשה. בתקרית ליד מחסום תרקומייה בנפת חברון, ירו הכוחות הישראליים ופצעו גבר פלסטיני מעורער בנפשו מחלחול, לאחר שהורו לו לעצור. שני הפצועים הנוספים מירי אש חיה נפצעו בתקרית עם מתנחלים (ר' בהמשך בסעיף העוסק במתנחלים).

השבוע אירעו שלושה מקרי תקיפה שונים של פלסטינים ע"י חיילי צה"ל: במחסום ביריחו הוכו שלושה גברים פלסטיניים מטול כרם בידי החיילים במחסום. בתקרית אחרת, ב-23 באפריל, נעצרו שני גברים פלסטינים בכפר טורא אל גרבייה (נפת ג'נין) והותקפו ע"י הכוחות הישראליים. שלושה ימים לאחר מכן הותקף פלסטיני בחווארה (נפת שכם) והוכה בידי שוטרי משמר הגבול. סיבות התקיפה אינן ברורות.

מספר פשיטות החיפוש הישראליות עלה, זה השבוע השני ברציפות, (115 לעומת 104 בשבוע הקודם), והוא גבוה מממוצע הפשיטות השבועי ב-2008 (103). עלה גם מספר הפלסטינים שנעצרו ע"י כוחות צה"ל (מ-60 מעצרים בשבוע הקודם ל-77 השבוע), אך הוא עדיין נמוך מממוצע המעצרים השבועי ב-2008 (84).

הפגנות נגד הגדר והפגנות אחרות

במהלך התקופה המדווחת התקיימו ההפגנות השבועיות נגד הגדר בכפרים בילעין ונעלין (נפת רמאללה). מספר הפצועים הפלסטיניים בהפגנות אלו עלה השבוע ל-33 בני אדם, בתוכם 6 ילדים. רוב הפציעות אירעו בבילעין (25 פצועים, בתוכם 3 ילדים) לאחר ההפגנה ב-17 באפריל, בה נהרג פלסטיני מפגיעת מיכל גז מדמיע שנורה ע"י הכוחות הישראליים. הפגנות שבועיות נגד הגדר מתרחשות בכפר בילעין מאז 2005. בספטמבר 2007 הורה בג"צ על שינוי תוואי הגדר, שנבנתה על אדמת בילעין, אולם ההחלטה לא יושמה ותוואי הגדר לא תוקן.

נמשכת אלימות המתנחלים נגד פלסטינים ורכושם

במהלך התקופה המדווחת הוחרפה המגמה שנצפתה בשבועות האחרונים של התקופת מתנחלים על פלסטינים ורכושם. 17 פלסטינים נפצעו השבוע בתקריות הקשורות במתנחלים. מספר זה גבוה בהרבה מהממוצע השבועי של פלסטינים שנפצעו מידי מתנחלים ב-2008 (חמישה פלסטינים פצועים, בממוצע, בשבוע באירועים הקשורים במתנחלים). בנוסף לפגיעות הגופניות ולפגיעות ברכוש גורמות התקפות המתנחלים לפגיעה בפרנסתם של חקלאים ורועים פלסטיניים בכפרים השוכנים בקרבת התנחלויות בצפון הגדה המערבית ובדרומה.

בצפון הגדה המערבית נפצעו 16 פלסטינים מכפר עוריף (נפת שכם) בתקיפת מתנחלים לאחר שמספר פלסטינים ניסו, לכאורה, לחדור להתנחלות יצרה הסמוכה ב-24 באפריל. הכוחות הישראליים הגיעו למקום כדי להרגיע את

המשרד לתאום עניינים הומניטריים של האו"ם – OCHA

ת.ד. 38172 ירושלים, טל: 02 – 582 5853 /9962 ochaopt@un.org www.ochaopt.org

התלקחות ההתנגשויות; עשרה פלסטינים נפצעו ע"י כוחות הביטחון ושישה ע"י המתנחלים. שלושה ימים לאחר מכן, נפצע קשה נער פלסטיני בן 17 מאש חיה שירה מתנחל מיצהר לעבר משפחה מהיישוב הפלסטיני הסמוך, מדאמה, אשר עיבדה את אדמתה. ב-28 באפריל גרמו מתנחלים מיצהר נזקים לבית בשלבי בנייה בכפר עוריף.

בין ה-22 ל-28 באפריל התחילו מתנחלים מאזור התעשייה ברקן בהשטחת קרקע השייכת לכפר סרטא (נפת סלפית) לשם הרחבת ההתנחלות. עד היום שוטחו כ-200 דונמים של קרקע, כולל 50 דונמים של מטע זיתים.

בדרום הגדה המערבית תקפו מתנחלים מתקוע ובת-עין (נפת בית לחם) ומתנחלים ממעון (נפת חברון) חקלאים ורועים פלסטיניים ומנעו מהם גישה לאזורי מרעה הסמוכים להתנחלויות. בו בזמן רעו מתנחלים ממעון ומנוף-נשר את צאנם על אדמות בבעלות פלסטינים מיאטה (בנפת חברון). כמן כן, הושמדו לפחות 40 דונמים של תבואות אביב – חיטה ושעורה-השייכות לכפר.

נמשכות הריסות מבנים פלסטיניים ע"י ישראל בירושלים המזרחית ובאזור C

הרשויות הישראליות הרסו 26 מבנים, כולל 14 אוהלי מגורים בבעלות רועים פלסטיניים מליפג'ים, שבאזור C, סמוך לכפר עקרבה (בנפת שכם), בגין היעדר אישורי בנייה. המבנים ביישוב נהרסו ב-2005, ולאחר מכן נמסר למשפחות כי הן רשאיות להקים אוהלים במקום. 14 המשפחות העקורות (101 בני אדם, בתוכם 49 ילדים) קיבלו צווים לפינוי המקום תוך 48 שעות.

עיריית ירושלים הרסה בית מגורים פלסטיני בג'בל מוכאבר, בשל היעדר אישור בנייה, ועקרה משפחה בת 7 נפשות, בתוך 5 ילדים. תושבי השכונה, שקיבלו צווי הריסה ב-2005, עובדים על הגשת תוכנית מתאר חדשה שתשנה את הגדרת יעוד הקרקע באזור מגוריהם מ"שטח ירוק" ל"אזור מגורים". בעל הבית שנהרס משלם כיום קנס בסך 25,000 ₪ עבור בנייה ללא אישור. את תוכנית המתאר יש להגיש למועצה האזורית לתכנון ובנייה ביולי 2009.

במהלך התקופה המדווחת הוציאו הרשויות הישראליות צו הריסה לבית משפחתו של גבר פלסטיני שנהג בספטמבר 2008 את רכבו לעבר קבוצת הולכי רגל ליד שער יפו, בסמוך לעיר העתיקה בירושלים, ופצע 19 ישראלים, כולל 8 חיילים ישראלים. הנהג, פלסטיני מירושלים המזרחית, נהרג במהלך התקרית ע"י קצין צבא ישראלי. אם יוצא צו ההריסה לפועל, יהיה זה צו ההריסה השלישי שהוצא ב-2009 בניסיונות דומות. שתי הריסות בתים לצורך "הרתעה" התרחשו לאחר שבג"צ דחה עתירות שערערו על צווי ההריסה.

הגבלות גישה ותנועה בגדה המערבית

השלטונות הישראליים הטילו סגר כללי על הגדה המערבית, מ-26 באפריל ועד ה-29, לרגל חופשת העצמאות הישראלית. על כלל הפלסטינים, כולל פלסטינים בעלי אישורים (למעט יוצאים מן הכלל מעטים) נאסרה הכניסה לירושלים המזרחית ולישראל. בשל החג הישראלי שחל ב-28 באפריל, הוגבל מעבר הפלסטינים לירדן דרך גשר אלנבי, והתאפשר רק בין השעות 8.00 ו-14.00.

בשל החג הישראלי, ב-28 באפריל, חסם צה"ל את הכניסה מכפר ואדי א-שג'ינה לכביש 60 (בנפת חברון), חסימה שהשפיעה על כ-5000 חקלאים פלסטיניים. זוהי החסימה השנייה מסוג זה ב-2009. ב-2008 הוטלו שישה סגרים על הכפר.

רצועת עזה

פעולות צבאיות המשפיעות על אזרחים

בשבועות האחרונים נצפתה רמת אלימות מהנמוכות ביותר ברצועת עזה מאז יולי 2008. זה השבוע השלישי ברציפות בו לא דווח על נפגעים ישראלים או פלסטיניים כתוצאה מאלימות פלסטינית-ישראלית ברצועת עזה, למרות

שהפעולות הצבאיות לא נפסקו כליל. הכוחות הישראליים פתחו באש מפעם לפעם לעבר אזורי הגבול הקרובים למעבר סופה ולמעבר קרני, ודווח על והתנגשויות מזוינות בין חמושים פלסטיניים לכוחות הצבא הישראליים, כ-50 מטר מצפון לצינור הדלק במסוף נחל עוז. דווח גם על ירי מפוזר של פצצות מרגמה וטילים פלסטיניים מרצועת עזה לעבר הנגב.

במהלך השבוע המשיכו ספינות משמר ישראליות לאכוף על הפלסטינים את הגבלות הגישה ללב ים: בחמש תקריות שונות פתחו ספינות משמר ישראליות באש לעבר סירות דיג פלסטיניות, ממערב לרפיח, לחאן יונס ולדיר אל-בלח, ואילצו אותן לשוב לחוף.

חודשה פעילותה של המחלקה להפניית מטופלים לחו"ל

ב-27 באפריל, בעקבות הסכם שהושג בין הרשויות העזתיות לרשות הפלסטינית ברמאללה, חודשה פעילותה של המחלקה להפניית מטופלים לחו"ל. בכך הסתיימו 36 ימים של שיבושים, שהחלו ב-22 במרץ עם השתלטות חמאס על המחלקה להפניית מטופלים, בעקבות טענות על שחיתות. חידוש הפעילות הושג לאחר מאמצי תיווך מצד סוכנויות האו"ם ואיגודים לא ממשלתיים.

נכון ל-29 באפריל טופלו ע"י המחלקה כ-40 מקרים של הפנייה לחו"ל, לאחר שהרשות הפלסטינית ברמאללה אישרה את מימונם. כ-150 בקשות שעוכבו עד כה ייבדקו ע"י הוועדה הרפואית החדשה, בישיבתה הראשונה ב-30 באפריל 2009.

לפי ארגון הבריאות העולמי (WHO) במהלך 36 ימי השיבושים מתו שלושה מטופלים בעודם ממתינים לאישורי ההפניה. בנוסף, בודק WHO חמישה מקרי מוות נוספים שאירעו בתקופה זו.

22 חודשי סגר ישראלי על רצועת עזה

הסגר שהטילה ישראל על רצועת עזה לפני 22 חודשים נמשך והוא משפיע על כל תחומי החיים. השבוע, הותרה הכנסתן לרצועת עזה של-776 משאיות עמוסות, מתוך 203 משאיות (26%) שנועדו לסוכנויות הסיוע; עדיין מוטל איסור על הכנסת חומרי בניין, חלקי חילוף לתשתיות ציבוריות ולתעשייה, תשומות חקלאיות כולל בע"ח, פריטים בתחום המחשבים והאינטרנט ומוצרים נוספים. במהלך השבוע כמעט ולא הותרה הכנסת פריטים חדשים. האיסור על הכנסת בטון וחומרי בנייה נוספים ממשיך לעכב את המאמץ לשיקום הבתים והתשתיות החיוניות שנהרסו במהלך מבצע "עופרת יצוקה".

מנהרות ההברחה מתחת לגבול מצרים--רצועת עזה ממשיכות להשלים את החסר במוצרים נחוצים, שלא ניתן להכניסם דרך המעברים שבשליטת ישראל. השבוע, ב-25 באפריל, נהרג גבר פלסטיני, ואחר נפצע, בהתמוטטות מנהרה בגבול רצועת עזה ומצרים.

ייבוא דלק לרצועת עזה (בין ה-19 ל-25 באפריל)

כמות הדלק התעשייתי שייבאה לשם הפעלת תחנת הכוח בעזה גדלה השבוע ב-26% לעומת השבוע הקודם (2.2 לעומת 1.6 מיליון ליטרים). כמות זו מספקת 70% מהתצרוכת השבועית של התחנה העומדת 3.15 מיליון ליטרים, הנחוצים להפעלת תחנת הכוח במלוא התפוקה. כמו כן הוכפלה כמות גז הבישול שייבאה לרצועת עזה דרך נחל עוז – 1,192 טונות לעומת 633 קודם לכן –המהווים כ-68% מהתצרוכת השבועית המשוערת, העומדת על 1,750 טונות.

מאז ה-2 בנובמבר לא יובאו סולר ובנזין לרצועת עזה, דרך צינור הדלק בנחל עוז, למעט כמויות מוגבלות שייבאה סוכנות אונר"א. אולם איגוד בעלי תחנות הדלק מעריך כי מדי יום מיובאים דרך המנהרות בגבול רצועת עזה-מצרים כ-100,000 ליטרים של סולר וכ-70,000 ליטרים של בנזין.

ייצוא

ב-20 באפריל יצאה משאית אחת עמוסה בפרחי ציפורן כ-42,000 פרחים (דרך מעבר כרם שלום). מאז ה-12 בפברואר 2009, יוצאו מרצועת עזה 14 משאיות עמוסות פרחים.

5,000 מוטבים ברצועת עזה לא קיבלו את קצבת הביטוח הלאומי שלהם מישראל

לפי מרכז אל מיזאן לזכויות אדם, הפסיק הביטוח הלאומי בישראל את תשלום קצבת הביטוח הלאומי ליותר מ-5000 מוטבים ברצועת עזה. מרבית המוטבים זכאים לקצבה זו בגין תאונות עבודה שאירעו במהלך העסקתם בישראל (לפני מרץ 2006). לפי אירגון אל-מיזאן, הפסקת תשלומי הקצבה אירעה ככל הנראה בשל השעיית העברת הכספים מבנק ישראל לבנקים ברצועת עזה, כולל בנק פלסטין, ב-22 בינואר 2009.

סכסוכים פנימיים בין פלגים פלסטיניים

לפי מרכז אלמיזאן לזכויות אדם, מאז ה-20 באפריל נעצרו ברחבי רצועת עזה פעילים רבים של הפתח וצעירי הפתח ונחקרו ע"י גופי ביטחון הקשורים לחמאס. כל העצורים שוחררו כעבור מספר שעות. לפי אל-מיזאן, שלושה מתוך הנחקרים הוכו ונכללו בתנחות מכאיבות. ב-23 באפריל נעצרו באוניברסיטת אל-אזהר בעזה 23 סטודנטים תומכי פתח, ששוחררו מאוחר יותר. המעצר התרחש בעקבות ויכוח בין קבוצות של סטודנטים תומכי פתח ותומכי חמאס בתוך קמפוס האוניברסיטה.

סכסוכים משפחתיים מזוינים

עשרה בני אדם נפצעו במהלך סכסוך משפחתי, כאשר גבר פלסטיני ירה שלושה טילי אר.פי.ג'י לעבר בית משפחתו. הבית ומכונית משטרה ניפגעו. התוקף ברח לאחר מכן לעבר הגבול עם ישראל, שם הסגיר עצמו לידי החיילים הישראליים שהיו מוצבים בעמדת הגבול ממזרח לדייר אל בלאח.

אין דרכונים חדשים לתושבי רצועת עזה

בשבועיים האחרונים של חודש מרץ 2009 החלה הרשות הפלסטינית בהנפקת סדרה חדשה של דרכונים פלסטיניים. נכון להיום הונפקו/חודשו הדרכונים לתושבי הגדה המערבית בלבד, והרשויות ברצועת עזה אינן יכולות עוד להדפיס דרכונים חדשים ברצועת עזה. דרכונים חדשים יונפקו רק לאותם תושבי הרצועה שיעלה בידם לשלוח את בקשותיהם לקבלת דרכון לגדה המערבית.

רשויות חמאס דיווחו כי כ-2,000 בקשות לקבלת דרכונים תלויות ועומדות, ביניהן כמעט 600 בקשות של חולים הזקוקים לטיפול בחו"ל. רשויות רצועת עזה פנו לסוכנויות בינלאומיות ולארגוני זכויות אדם כדי שיתערבו וידרבו את הרשות הפלסטינית למצוא דרך לפתרון הבעיה.

הנוסח המחייב הוא המקור בשפה האנגלית, לקריאתו פנו לאתר OCHA:

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_2009_04_30_english.pdf